

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

САБИНСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН

СОВЕТ САТЫШЕВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ

422070, Республика Татарстан, Сабинский район,
С.Сатышево, ул. Советская, 24
тел. (8262) 48-3-31

e-mail: Sat.sab@tatar.ru

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ

САТЫШ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

422070, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Сатышавылы, Совет урамы, 24 йорт
тел. (8262) 48-3-31

РЕШЕНИЕ
21.02.2022

КАРАР
№3

Татарстан Республикасы Саба муниципаль
районы Сатыш авыл жирлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турындагы
Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында» 06.10.2003 елның №131-ФЗ Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенең
19 пункты, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль
контроль турында» 31.07.2020 елның № 248-ФЗ Федераль закон, Татарстан
Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге Уставына таянып,
Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге Советы

КАРАР КЫЛДЫ:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы
Нигезләмәне расларга (кушымта итеп бирелә).

2. Үз көчен югалткан дип танырга:

- Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге
Советының 2021 елның 08 ноябрендәге 22 номерлы «Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турындагы Нигезләмәне раслау хакында» карары;

- Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге
Советының 2021 елның 17 декабрендәге 30 номерлы «Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турында Нигезләмәгә үзгәрешләр көртү хакында 2021 елның 08
ноябрендәге 22 номерлы карары белән расланган» карары.

3. Әлеге карар, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл
жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы
Нигезләмәнең 6 бүлегендәге нигезләмәләреннән тыш, аның рәсми басылып чыккан
көненнән үз көченә керә.

4. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы
Нигезләмәнең 6 бүлегендәге нигезләмәләр 2022 елның 1 мартаеннан үз көченә керә.

5. Элеге каарны "Интернет" мәгълүмат-телеқоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталында түбәндәге адрес буенча:
<http://pravo.tatarstan.ru> һәм жирлекнең мәгълүмати стендларында бастырып чыгарырга.

Сатыш авыл
җирлеге башлығы

Ф.Ф.Шафигуллин

Расланган
Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы Сатыш авыл
җирлеге Советының 2022 елның 21
февраленда 3 номерлы карар белән

**Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Сатыш авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль
турында Нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Өлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Сатыш авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба – төзекләндерү өлкәсендә контроль).

1.2. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Сатыш авыл җирлеге территориясен төзекләндерү Кагыйдәләрен (алга таба – төзекләндерү кагыйдәләре), инвалидлар өчен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларының һәм күрсәтелә торган хезмәтләрнең инвалидлар өчен үтемлелеген тәэмин итүгә карата таләпләрне (алга таба – мәжбүри таләпләр) үтәү төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә Контроль Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлеге Башкарма комитеты (алга таба – администрация) тарафыннан башкарыла.

1.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат булып Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Сатыш авыл җирлеге Башлыгы тора(алга таба-контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар). Администрациянең күрсәтелгән вазыйфаи затларының вазыйфаи вазыйфаларына, аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә, төзекләндерү өлкәсендә контроль буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру керә.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар «Россия Федерациясенде дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия һәм җаваплылыкка ия.

1.5. Төзекләндерү өлкәсендә контроль, профилактик чарапар, контроль чарапар оештыру һәм үткәру белән бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясенде дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль закон, «Россия Федерациясенде җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 елның №131-ФЗ Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Администрация үз әченә алган төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тота:

- 1) якын-тирә территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;
- 2) элементларны һәм төзекләндерү объектларын карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр;

- халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренең мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, социаль хезмәт күрсәту объектларына ирекле үтеп керүенә комачауламый торган киртәләрне урнаштыру буенча;

- торак булмаган биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның, башка диварларның, корылмаларның, шулай ук төзекләндерүнең һәм җәмәгать урыннарының башка элементларының фасадларын карап тоту буенча;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз

эченә алган махсус билгеләрне, язуларны қарап тоту буенча;

- Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында һәм тәзекләндерү қагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибе нигезендә бирелә торган жир эшләрен башкаруга рөхсәтнамә нигезендә жир эшләрен башкару буенча;

- биналарга һәм аларга керү юлларына ирекле үтеп керүне, шулай ук ишегалларына ирекле керү юлларын тәэммин итү, җәяүлеләр иминлеген һәм җәяүлеләрнен, шул исәптән инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренен, жир эшләрен башкару чорында, иминлеген тәэммин итү буенча;

- Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары белән билгеләнгән вакытта авария нәтижәсендә эшләр башкару турында хәбәрнамәне администрациягә жибәрү;

- транспорт чарапарын газонда яки башка яшелләндерелгән яки рекреацион территориядә урнаштыру, тәзекләндерү қагыйдәләре белән чикләнгән транспорт чарапарын урнаштыру, шулай ук аларны эксплуатацияләү, хезмәт курсәту яки ремонтлау вакытында, йөкләр ташканда яки тәзелеш мәйданнарыннан чыкканда (тент яки яшерү булмау аркасында) транспорт чарапарыннан гомуми файдалану территорияләрен пычратуга юл куймау турында;

3) Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге территориясен (алга таба – текст буенча - Жирлек) қышкы чорда чистарту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның тубәләрен, бозларын һәм боз сөңгеләрен чистарту буенча чарапар үткәруне контролльдә тотуны да кертеп;

4) җәйге чорда Сатыш авыл жирлеге территориясен җыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерү, бетерү буенча мәжбүри таләпләрне дә кертеп;

5) махсус янғынга каршы режим гамәлдә булган чорда янғын куркынычсызылыгының ёстәмә мәжбүри таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтлау һәм қарап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшел үсентеләрне утырту, саклау һәм қарап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән агач һәм қуакларны кисү (сүтү), бура билеты һәм (яки) агач һәм қуакларны күчереп утыртуга рөхсәтнамә нигезендә утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кисү билеты, күчереп утыртуга рөхсәт) тәзекләндерү қагыйдәләре белән билгеләнгән очракларда тәзекләндерелергә тиеш булса;

8) каты коммуналь калдыкларны жыю буенча мәжбүри таләпләр;

9) хайваннарны урамда йөрту буенча мәжбүри таләпләр һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм тәзекләндерү Қагыйдәләрендә каралган башка төрләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын көтүгә юл куймау турында таләпләр.

Администрация вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләрнен үтәлешен контролльдә тота.

1.7. Тәзекләндерү элементлары астында хәзерге хәлдә декоратив, техник, планировка, конструктив җайламалар, яшелләндерү элементлары, төрле җиһазлар һәм бизәлеш элементлары, шул исәптән биналар, корылмалар, корылмалар фасадлары, кече архитектура формалары, капиталь стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мәгълүмат щитлары һәм территорияне тәзекләндерүнен состав өлешләре буларак кулланыла торган күрсәткечләр анлашыла.

Тәзекләндерү объектлары астында хәзерге хәлдә тәзекләндерү эшләре алып барыла торган төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр, шул исәптән тәзекләндерү эшләре алып барыла торган территорияләр анлашыла:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданнарның бакчачылык, яшелчәчелек коммерцияле булмаган берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр,

тыкрыклар, мәйданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, разъездлар, спусклар, трактлар, тупиклар, урамнар, шосселар);

- 3) ишегалды территорииләре;
- 4) балалар һәм спорт мәйданчыклары;
- 5) хайваннар өчен мәйданчыклар;
- 6) парковкалар (парковка урыннары);
- 7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;
- 8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Коймалар астында капкалар, калиткалар, шлагбаумнар, шул исәптән автоматик коймалар һәм декоратив коймалар (коймалар) чын хәлдә аңлана.

1.8. Администрация төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру қысаларында төзекләндерү өлкәсендәге контроль объектларын исәпкә алуны тәэммин итә.

Администрация тарафыннан төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларын әлеге Нигезләмә нигезендә билгеле бер риск категориясенә керту гамәлгә ашырыла.

1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян кiterү (зыян) куркынычлары белән идарә иту

2.1. Администрация зыян (зыян) кiterү куркынычы белән идарә иту нигезендә төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыра.

2.2. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян кiterү (зыян) куркынычы белән идарә иту максатларында әлеге Нигезләмәнен 1.7 пунктында каралган мондый контроль объектлары «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль закон нигезендә риск категорияләренә кертелергә тиеш.

2.3. Әлеге Нигезләмәнен 1.7 пунктында каралган төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларын (алга таба – контроль объектлары) администрация тарафыннан билгеләнгән куркынычның билгеле бер категориясенә керту тиешле объектларны төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда тиешле объектларны билгеле бер риск категориясенә керту критерийлары нигезендә әлеге Нигезләмәнен 1 нче күшымтасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Контроль объектларын риск категориясенә керту һәм үзгәртү куркынычлылык категорияләрен контрольдә тоту объектларына керту администрация каары белән гамәлгә ашырыла.

Контрольлек объектлары администрациясе тарафыннан риск категориясенә кертелгәндә шул исәптән кулланыла:

- 1) күчемсез милекнен Бердәм дәүләт реестрындагы белешмәләр;
- 2) контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнешсез контроль чарапларын гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан уздырылган вакытта алына торган белешмәләр;
- 3) администрациядәге башка мәгълүматлар.

2.4. Администрация тарафыннан, бирелгән риск категориясенә карап, планлы тикшерү чараплары үткәрү түбәндәгә вакыт белән гамәлгә ашырыла:

- 1) югары риск категориясенә кертелгән контроль объектлары өчен - 2 елга бер тапкыр;
- 2) урта риск категориясенә кертелгән контроль объектлары өчен - 3 елга бер тапкыр.

Түбән риск категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы тикшерү чараплары үткәрелми.

Контроль объектларын түбән риск категориясенә керту турында карап кабул итү таләп ителми.

2.5. Ел саен планлы тикшеру чарапарының еллық планнарына контрольлек объектларына карата контроль чарапар көртөлөргө тиеш, алар өчен еллық планны гамәлгә ашыру елзында соңғы планлы тикшеру чарасы тәмамланғаннан соң вакыт чыга, контрольгә алынған контроль объектлары өчен контрольлек:

1) югары риск, - кимендә 2 ел;

2) уртаса риск, - кимендә 3 ел.

Әгәр әлек контроль объектларына карата планлы контроль чарапары үткәрелмәгөн булса, ел саен планга юридик затның яки гражданинның контроль объектына милек хокуқы барлық килгән көннән бер ел үткәннән соң, ә якын – тирә территорияләр белән -төзекләндеру Кагыйдәләре нигезендә әйләнә-тирә территорияне карап тоту буенча бурыч килеп чыккан көннән соң, контроль объектлары көртөлөргө тиеш.

2.6. Контрольлек объекты хокуқына ия булучы соравы буенча, контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар, запрос көргән көннән 15 көннән дә артмыйча, ана контролъ объекты бирелгән куркынычлылық категориясе турында мәғълұмат, шулай ук мондый объектны билгеле бер риск категориясенә керткәндә кулланылған белешмәләр бирә.

Контрольлек объекты хокуқына ия булучы администрациягә әлек бирелгән контроль объектына куркынычлылық категориясен үзгәртү турында гариза бирергә хокуклы.

2.7. Администрация риск категорияләре бирелгән контроль объектлары исемлеген (алга таба – контроль объектлары исемлеге) алып бара. Контроль объектларын контролъ объектлары исемлегенә керту администрация боерыгы нигезендә әлеге Нигезләмәнен 2.3 пунктында күрсәтелгән.

Куркыныч категорияләре күрсәтелгән контроль объектлары исемлеге администрациянең «Интернет» мәғълұмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында (алга таба – администрациянең рәсми сайты) контролъ эшчәнлегенә багышланған махсус бүлектө урнаштырыла. Махсус бүлеккә керу администрация рәсми сайтының төп (төп) битеннән башкарылырга тиеш.

2.8. Контроль объектлары исемлеге түбәндәге мәғълұматны үз эченә ала:

1)контроль объектын идентификацияләүче мәғълұмат (контроль объектының урнашу урыны адресы, кадастр номеры (булса), башка билгеләр (кирәк булганда), контролъ объектын идентификацияләүче);

2) бирелгән риск категориясе;

3) контроль объектына риск категориясенә бирү турында карап реквизитлары.

3. Закон тарафыннан саклана торған кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын кисәтү.

3.1. Администрация төзекләндеру өлкәсендә, шул исәптән профилактик чарапар үткәрү юлы белән дә, контрольлек итә.

3.2. Профилактик чарапар администрация тарафыннан контролъдә тотылучы затларның мәжбүри таләпләрне намус белән үтәвен стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торған кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүгә китерә торған шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне контролъдә тотучы затларга житкерү, аларны үтәү алымнарына житкерү максатларында гамәлгә ашырыла.

3.3. Төзекләндеру өлкәсендә контролъне тормышка ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чарапар үткәрү контроль чарапар үткәругә карата өстенлекле булып тора.

3.4. Профилактик чарапар Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә расланған закон тарафыннан саклана торған кыйммәтләргә зыян китерү (зыян)

куркынычларын профилактикалау программысы нигезендө гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программында каралмаган профилактик чаралар үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар үткәргендө контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркыныч тудыруы яки мондый зыян (зыян) китерелүе ачыкланса, төзекләндөрү өлкәсендө контролльдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат, контроль чаралар үткәрү турында карап кабул иту өчен, бу хакта кичекмәстән Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге Башлыгына мәгълүмат жибәрә.

3.5. Төзекләндөрү өлкәсендө администрация тарафыннан түбәндәге профилактик чаралар үткәрелергә мөмкин:

- 1) мәгълүмат бири;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәту игълан иту;
- 4) консультация бири;
- 5) профилактик визит.

3.6. Мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча администрация тарафыннан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге (алга таба – жирлекнең рәсми сайты) тиешле мәгълүматларны контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә (махсус бүлеккә), массакүләм мәгълүмат чараларында, дәүләт мәгълүмат системаларында контролльдә тотылучы затларың шәхси кабинетлары аша (алар булганда) һәм башка рәвешләрдә хәл итепергә тиеш.

Администрация жирлекнең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә «Россия Федерациясендө дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль законның 46 статьясындағы З өлешендә каралган белешмәләр урнаштырырга һәм аларга ярдәм итәргә бурычлы.

Администрация шулай ук Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Сатыш авыл жирлеге халкына контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр, аларның риск критерийларына туры килү-килмәве, шулай ук контроль объектларына карата, аларны риск категориясенә кертүдән чыгып, үткәрелә торган контроль чараларың төрләре, әчтәлеге һәм интенсивлігү турында гражданнар жыелышларында һәм конференцияләрендә хәбәр итәргә хокуклы.

3.7. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү администрация тарафыннан үткәрелгән контроль чаралар һәм аларның нәтижәләре турында мәгълүматларны жыю һәм анализлау юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контрольгә алырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре буенча ел саен хакимият башлыгы кул куйган Администрация боерыгы белән расланган төзекләндөрү өлкәсендө контролльне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган доклад әзерләнә. Әлеге доклад, хисап елыннан соң килүче елның 1 июленә кадәр, администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

3.8. Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәту һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэмим итү буенча чаралар күрү тәкъдиме, администрациядә мәжбүри таләпләрне бозулар яки мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр булган очракта һәм (яки) мәжбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китергән яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы тудырган очракта, контролльек итүче затка игълан итепер. Кисәтуләр Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге Башлыгы тарафыннан әлеге мәгълүматларны алган көннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча игълан итепер (имзалана). Кисәту язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә рәсмиләштерелә һәм контролльдә тотучы зат адресына жибәрелә.

Мәжбүри таләплөрне бозуга юл куймау турында кисәту Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгының 31.03.2021 елның №151 «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик рәвешлөре турында» боерығы белән расланган форма нигезендә рәсмиләштерелә.

Мәжбүри таләплөрне бозуга юл куймау турында игълан ителгән кисәтүләр теркәү номеры бирелгән кисәтүләрне исәпкә алу журналында теркәлә.

Администрация тарафыннан мәжбүри таләплөрне бозуга юл куелмау турында кисәту игълан ителгән очракта, контрольлек итүче зат күрсәтелгән кисәтүгә карата карши кисәту бирергә хокуклы. Кисәтүгә карата карши көрәш администрация тарафыннан алынганнан соң 30 көн эчендә карала. Каршылықларны карау нәтижәсендә контрольдә тотучы затка язмача яки электрон документ формасында жавап жибәрелә. Каршылық белән килешмәгән очракта жавапта тиешле нигезләмәләр күрсәтелә.

3.9. Контрольлек итүче затларга консультация бирү телефон аша, видео-конференц-элемтә аша, шәхси кабул иту яки профилактик чараптар, контроль чараптар үткәру барышында контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхси кабул иту Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге Башлыгы һәм (яки) контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан үткәрелә. Кабул иту урыны, шулай ук кабул иту өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат жирлекнең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлктә урнаштырыла.

Консультация телдән яки язма формада түбәндәге мәсьәләләр буенча башкарыла:

- 1) тәзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чарапларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) контрольгә алырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү тәртибе;

4) мәжбүри таләплөрне үз эченә алган норматив хокукий актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү администрация тарафыннан контроль чараптар кысаларында гамәлгә ашырыла.

Контрольдә тотучы затларга телдән консультация бирү шулай ук гражданнарның жыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.10. Язма рәвештә консультация контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан түбәндәге очракларда гамәлгә ашырыла:

- 1) контрольлек итүче зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язмача жавап бирү турында язма запрос тәкъдим ителде;
- 2) вакытында консультацияләр бирү телдән бирергә жавап бирелгән сорауларга жавап бирү мөмкин түгел;
- 3) куелган сорауларга жавап ёстәмә мәгълүмат соратып алуны таләп итә.

Консультация бирүне гамәлгә ашырганда контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә керү мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген үтәргә тиеш.

Консультация бирү барышында конкрет контроль чарасына, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затларның каарларына һәм (яки) гамәлләрен, контроль чарада катнашучыларның башка гамәлләрен бәяләгән мәгълүмат, шулай ук контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтижәләрен үз эченә алган мәгълүмат бирелә алмый.

Консультация барышында консультация бирергә вәкаләтле вазифаи затка билгеле булган мәгълүмат, мәжбүри таләплөрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотучы затны бәяләү максатларында, администрация тарафыннан кулланыла алмый.

Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла.

Администрациягә контрольлек итүче затларның һәм аларның вәкилләренең биш

һәм аннан қубрәк мәрәжәгатьләре кергән очракта, консультация администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлек урнаштыру, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге Башлыгы яки вазыйфаи зат кул куйган язма аңлатма бирү юлы белән башкарыла.

3.11. Профилактик визит контрольдә тотылуучы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә яисә видео-конференц-элемтәдән файдалану юлы белән үткәрелә.

Профилактик визит барышында контрольлек итүче зат үз эшчәнлегенә йә үз карамагындагы контроль объектларына карата куела торган мәжбүри таләпләр, аларның риск критерийларына туры килүе, риск категориясен киметүнең тәкъдим ителә торган ысууллары, шулай ук контроль объектларына карата, аларны риск категориясенә кертүдән чыгып, контроль чарапарының төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирә.

Профилактик визит барышында контрольлек итүче затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелми. Профилактика визиты барышында контрольлек итүче зат тарафыннан алынган аңлатмалар тәкъдим итү характеристына ия.

Мәжбүри профилактик визит югары куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектларына карата эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контрольдә тотылуучы затларга карата үткәрелә.

Мәжбүри профилактик визит үткәрү турында контрольлек итүче затка, аны үткәрү датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча, контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи зат хәбәр ителә.

Мәжбүри профилактик визит үткәрү турында хәбәрнамә язма рәвештә төzelә.

Мәжбүри профилактик визит үткәрү турында хәбәрнамә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» Федераль законның 21 статьясындагы 4 өлешендә билгеләнгән тәртиптә контрольдә тотучы зат адресына жибәрелә.

Контрольлек итүче зат, аны үткәрү датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча, бу хакта администрациягә хәбәр итеп, мәжбүри профилактик визит уздырудан баш тартырга хокуклы.

Мәжбүри профилактика визитын үткәрү вакыты контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан билгеләнә һәм бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

4. Контроль чарапар һәм контроль гамәлләр башкару

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда администрация тарафыннан әлеге чарапар қысаларында түбәндәгे контроль чарапарның һәм контроль гамәлләрнең түбәндәгә төрләре үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотучы затның (аның филиалларының, Вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) урнашу (эшчәнлек алып бару) урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, документлар таләп итү юлы белән), язма аңлатмалар, инструменталь тикшерү аша);

2)рейд тикшерүе (тикшерү, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

3)документар тикшерү (язмача аңлатмалар алу, Документлар истребованиясе, экспертиза аша);

4)күчмә тикшерү (тикшерү, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

5) мәжбүри таләпләрнең (төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турында белешмәләр жыю һәм анализлау юлы белән), шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында кергән мәгълүматларны, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларындагы мәгълүматларны, «Интернет» чөлтәреннән, башка һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматларны, шулай ук автомат режимда эшләүче хокук

бозуларны теркәүнен техник чарапарын кулланып алынган белешмәләрне, шулай ук фото-төшерү функциясе булган хокук бозуларны теркәүнен техник чарапарын кулланып алынган мәгълүматларны күзәтү.- - кино төшерү, видеоязмалар;

6) күчмә тикшерү (карау, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

Әлеге пунктта караптан тикшерү чаралары һәм контроль гамәлләр төрләре әлеге чаралар кысаларында конкрет контроль объектының әлеге Нигезләмәнен 1 нче күшымтасы нигезендә билгеле бер риск категориясенә кертелүенә бәйле рәвештә дифференцияләнми.

4.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү һәм күчмә тикшерү администрация тарафыннан контролльдә тотучы затлар белән бәйләнешсез үткәрелә.

4.3. Әлеге Нигезләмәнен 4.1 пункттындагы 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чаралар планнан тыш чаралар формасында үткәрелә.

4.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тубәндәге планлы тикшерү чаралары үткәрелергә мөмкин:

- 1) инспекция визиты;
- 2) рейд тикшерүе;
- 3) документар тикшерү;
- 4) күчмә тикшерү;

4.5. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тубәндәге планнан тыш тикшерү чаралары үткәрелергә мөмкин:

- 1) инспекция визиты;
- 2) рейд тикшерүе;
- 3) документар тикшерү;
- 4) күчмә тикшерү;
- 5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;
- 6) күчмә тикшерү.

4.6. Контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек иту белән үткәрелә торган контроль чаралар үткәрү өчен нигез булып тора:

1) администрациядә гражданнар һәм оешмалардан, дәүләт хакимиәте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан килгән мәгълүматта зыян (зыян) китерү куркынычы турында яисә зыян китерү куркынычы турында, шулай ук контроль чаралар уздыру нәтижәсендә, үзара бәйләнешсез контроль чараларны да кертеп, мондый белешмәләрне алу, шул исәптән контроль чараларны да кертеп, контроль чаралар үткәрү нәтижәсендә, шул исәптән башка контрольлек итүче затларга карата үткәрелә торган контроль;

2) контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен яки контроль объектының мондый параметрлардан читләшүен ачыклау;

3) контроль чаралар үткәрү планына кертелгән контроль чараларны үткәрү срокларының житүе;

4) Россия Федерациясе Президенты күрсәтмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен конкрет контрольләнүче затларга карата контроль чаралар үткәрү турында күрсәтмәсе;

5) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча законнарының үтәлешенә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренен үтәлешенә күзәтчелек иту кысаларында контроль чара үткәрү турында прокурор таләбе;

6) ачыланган мәжбүри таләпләрне бозу очракларын бетерү турында күрсәтмәнен үтәлу сробы чыккач – контрольлек итүче зат тарафыннан бирелгән күрсәтмә белән бирелгән документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яки бирелгән документлар һәм белешмәләр нигезендә ачыланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнен үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин түгел.

4.7. Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары әлеге Нигезләмәнен 2

нче күшымтасында курсәтелгән.

Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

4.8. Контрольлек итүче зат белән берлектә үткәрелә торган контроль чарапар хакимиятнең контроль чара үткәру турындагы курсәтмәсе нигезендә үткәрелә.

4.9. Административ чара үткәру турында администрация боерыгы кабул ителгән очракта, зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйыммәтләргә зыян китерү куркынычы турында яисә контрольлек итүче затның эшчәнлек параметрларын билгеләү турында белешмәләр нигезендә контроль чарасын үткәру өчен нигез булып торган яисә алардан кире кагылу мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары нигезендә контроль чарасын үткәру өчен нигез булып тора, мондый курсәтмә контрольлекне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затның мотивлаштырылган курсәтмәсе нигезендә кабул ителә, тикшерү чарапарын үткәру турында.

4.10. Контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнешсез үткәрелә торган контроль чарапар, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге Башлыгы бирeme, администрациянең эш планындагы бирem, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль закон белән билгеләнгән очракларда, жирле үзидарә башлыгы бирeme нигезендә, контрольдә totarга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

4.11. Гражданнарга, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чарапар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль закон нигезендә, контрольдә totarга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

4.12. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештыру һәм гамәлгә ашырганда Администрация әлеге документлар һәм (яки) белешмәләр ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада булган башка органнардан документлар һәм (яки) белешмәләр ала. Курсәтелгән документлар һәм (яки) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы курсәтмәсе белән расланган дәүләт контроле (кузәтчелеге) органнары, муниципаль контроль органнары тарафыннан башка дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан яисә дәүләт органнарына яки жирле үзидарә органнарына буйсынган оешмалардан тикшерүләр оештырганда һәм үткәргәндә ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында соратып алына һәм алына торган документлар һәм (яисә) мәгълүматлар исемлеге белән билгеләнгән, бу документлар һәм (яки) мәгълүмат алар карамагында булган, шулай ук ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында контроль (кузәтчелек) органнарыннан яисә әлеге органнарга караган, дәүләт контроле (кузәтчелеге), муниципаль контроль төрләрен оештыру һәм гамәлгә ашырганда контроль (кузәтчелек) органнары яисә әлеге органнар карамагындагы оешмалардан алынган документлар һәм (яки) белешмәләр бирү Кагыйдәләре белән, шулай ук контроль (кузәтчелек) органнары тарафыннан алына торган документларны һәм (яки) белешмәләрне тапшыру кагыйдәләре белән, дәүләт контролен (кузәтчелеген), муниципаль контроль, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Дәүләт контролен (кузәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» 2021 елның 6 мартандагы 338 нче карапы белән расланган.

4.13. Юридик затларга, шәхси эшкуарларга һәм гражданнарга карата планлы контроль чарапар чираттагы календарь елына планлы контроль (кузәтчелек) чарапары үткәру планын формалаштыру кагыйдәләре нигезендә эшләнә торган планлы тикшерү чарапарын үткәрунен еллык планнары, аны прокуратура органнары белән кипештерү, аңа кертү һәм аннан контроль (кузәтчелек) чарапарын төшереп калдыру кагыйдәләре нигезендә үткәрелә, «Чираттагы календарь елына планлы контроль (кузәтчелек)

чарапарын уздыру планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа керту һәм андан ел дәвамында контролъ (кузәтчелек) чарапарын төшереп калдыру тәртибе турында» 31.12.2020 елның № 2428 Россия Федерациясе Хөкүмәте карапы белән расланган, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алыш, ел дәвамында.

4.14. Контрольлек итүче затлар булган индивидуаль эшкуар, гражданин, аның килеп туган очракта, администрациягә контролъ чарасы уздырганда булу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат тапшырырга хокуклы, шуңа бәйле рәвештә контролъ чараны уздыру администрация тарафыннан индивидуаль эшкуар, гражданинның әлеге мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәkle вакытка күчерелә (эмма 20 көннән дә артык түгел), бер үк вакытта тубәндәге шартларны үтәү дә керә:

1) контрольдә тотылучы затның яисә аның вәкиленең булмавы, контрольлек чарасын үткәргәндә, төзекләндерү өлкәсендә контролъне гамәлгә ашырырга, мәжбүри таләпләрне үтәүне контролъдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат бәяләвенә комачауламый, контрольлек итүче затка тиешле рәвештә контролъ чара үткәру турында хәбәр ителгән булса;

2) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнең яисә фактта зыян китерүнең турыдан-туры янавы билгеләре булмау;

3) контрольдә тотылучы затның (контрольдә тотучы затның авыруы, аның командировкасы h.b.) булмау өчен житди сәбәпләр бар.

4.15. Күчмә тикшерүне үткәру вакыты 10 эш көненнән дә артмаска тиеш.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында үзара йогынты ясауның гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятиеләр өчен 15 сәгатьтән артмаска тиеш.

Россия Федерациясенең берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген башкаручы оешмага карата күчмә тикшерү үткәру вакыты оешманың һәр филиалы, вәкилләгә, оешманың аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

4.16. Барлық очракларда да контролъ эшләр башкаруга вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контролъ гамәлләр қылуга жәлеп ителгән затлар тарафыннан тикшерү чарапарын үткәру өчен фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр үткәру һәм әлеге максатлар өчен кулланылган техник чарапар турындагы мәгълүмат тикшерү чарасы нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контролъ чара қысаларында үткәрелә торган контролъ эш нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

4.17. Контроль чара нәтижәләренә контролълек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торғызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфаи затларга җаваплылыкка тарту мәсьәләсөн карау өчен мәгълүмат жибәрү һәм (яисә) администрация тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контролъ турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чарапарны куллану керә.

4.18. Контроль чарасы тәмамланганнан соң, контролълек итүче зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә tota торган контролъ чара акты төзелә. Мондый чара үткәру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә. Ачыкланган бозуларны бетергән очракта, тикшерү чарасы тәмамланганнан соң актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозу дәлиле булган документлар, башка материаллар актка күшүлүрга тиеш. Тикшерү чарапарын үткәргәндә тутырылган тикшерү көгазыләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәру

көнендө контроль чара үткөрү урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килемштерелгөн контроль чарасы акты, аны рәсмиләштергөннөн соң, контроль (кузәтчелек) чараларның бердәм реестры аша, прокуратура органнарына жибәрелә.

4.19. Контроль чаралар түрүнде мәгълүмат контроль (кузәтчелек) чараларның Бердәм реестрында урнаштырыла.

4.20. Контрольдә тотылучы вазыйфаи затларга контроль, гамәлләр һәм кабул ителә торган каарлар түрүнде хәбәр итү әлеге гамәлләр һәм контроль (кузәтчелек) чараларның Бердәм реестрында каарлар урнаштыру, шулай ук аларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен файдаланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэмин итә торган инфраструктура аша контрольдә тотылучы затларга житкерү юлы белән башкарыла, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең Бердәм порталы (функцияләр)» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да.

Эшкуарлык эшчәнлеген башкармаучы, контролълек итүче зат булган гражданин контролъгә алырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан кылына торган гамәлләр түрүнде мәгълүмат бирә, һәм кабул ителә торган каарларда, администрация адресына документларны кәгазьдә алу кирәклеге түрүнде хәбәр жибәрү яки администрациядә контролъдә тотылучы затның электрон почта адресы түрүнде мәгълүмат булмау һәм ача документларны электрон рәвештә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша (әгәр дә бу очракта) жибәрергә мөмкин, әгәр зат бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасына ия булмаса (ул бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын узуны төгәлләмәсә). Күрсәтелгөн гражданин администрациягә документларны кәгазьдә жибәрергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контролъдә тотучы затка контроль, гамәлләр һәм кабул ителә торган каарлар түрүнде хәбәр итү, контролълек итүче затка документлар һәм белешмәләр жибәрү, контролъдә тотылучы затка электрон формада хәбәр итү мөмкинлеге булмаган очракта яки контролъдә тотучы зат соравы буенча почта элементтәсен кулланып, шул исәптән кәгазьдә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

4.21. Контроль чара үткәргендә мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (кузәтчелек) чараларның бердәм реестрына кертелә. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча кинәшләр бирергә, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгөн башка чаралар үткәрергә хокуклы.

4.22. Контроль чара үткәргендә контролълек итүче зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта администрация (контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат) бурычлы:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергөннөн соң, контролълек итүче затка ачыкланган житешсезлекләрне бетерү түрүнде, аларны бетерү һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча чаралар үткөрү түрүнде күрсәтмә бирергә;

2) тикшерү чарасын уздырганда төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы граждан, оешмаларның эшчәнлеге билгеләнгән очракта, гражданнарга, оешмаларга зыян китерү (зыян) куркынычы булу һәм аны булдырмау ысууллары түрүнде теләсә нинди үтемле ысуул белән мәгълүмат житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә; закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүнен түрүдан-турсын куркынычын тудыра, мондый зыян (зыян) китерелгән;

3) контроль чарасы барышында жинаятын яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда, тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә яисе тиешле вәкаләтләр булганда, гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә, тиешле мәгълүматны дәүләт органына жибәрергә;

4) мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча, күрсәтмәне билгеләнгән сротта үтәмәгән очракта, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәҗәгать иткәнче, аның үтәлешен тәэммин итү буенча чаралар күрергә, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, судка мөрәҗәгать итәргә тиеш;

5) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү, башка чаралар үткәру турындагы мәсьәләне каарга.

4.23. Контрольлек итүче вазыйфаи затлар, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белән билгеләнгән тәртиптә хәзмәттәшлек итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контроль чара үткәру барышында Россия Федерациясе законнары тарафыннан административ һәм башка жаваплылык каралган закон таләпләрен бозуны контролльдә тоту кысаларында тикшерү чарасы үткәрелгән очракта, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булуы турында мәгълүмат күрсәтелә. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар әлеге актның күчермәсен тиешле жаваплылыкка тартуга вәкаләтле хакимият органына юллыйлар.

5. Администрация каарларына, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү

5.1. Администрация каарларына, муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.

5.2. Администрация каарларына, муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаятьләрне судка кадәр бирү тәртибе кулланылмый.

6. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнен төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

6.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнен нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контрол турында» 31.07.2020 елның № 248-ФЗ Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

6.2. Контроль төренен төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр жирлек Советы тарафыннан раслана.

1 нче күшүмтэ
Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы Сатыш авыл
җирлеге территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль
турындағы Нигезләмәгә

Сатыш авыл җирлеге администрациясе тарафыннан төзекләндерү өлкәсендә
контрольлек итү объектларын билгеле бер риск категориясенә керту критерийлары

1. Югары риск категориясенә якын-тирә территорияләр керә.
2. Урта риск категориясенә элмә такталар, биналар, корылмалар, кече архитектура формалары, капиталь булмаган стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мәгълүмат щитлары, күрсәткечләр, киртәләү жайланмалары керә.
3. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең барлық башка объектлары да түбән риск категориясенә керә.

2 нче күшүмтә
Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы Сатыш авыл
җирлеге территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль
турындагы Нигезләмәгә

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлеге Башкарма комитеты тарафыннан төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргендә планнан тыш тикшерүләр үткәру кирәклеген билгеләү өчен кулланыла торган мәжбүри таләпләрне бозу риски индикаторлары

1. Якын-тирә территориядә яки гомуми файдаланудагы башка территорияләрдә житештерү һәм куллану калдыкларының булуы.
2. Якын-тирәдә карантин, агулы һәм чүп үләннәре, агач һәм қуакларның киселү калдыклары булу.
3. Торак булмаган биналарның, корылмаларның, корылмаларның алғы якларында, башка стеналарында, корылмаларда, шулай ук төзекләндерү элементлары һәм жәмәгать урыннарында үз белдекләре белән ясалган язулар яки рәсемнәр булу.
4. Якын-тирә территорияләрдә гражданнарның ирекле һәм куркынычсыз үтүенә комачаулык итүче булу.
5. Бина, корылмалар тубәләрендә боз сөнгеләре булу.
6. Халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренең мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, халыкка социаль хезмәт күрсәту объектларына ирекле үтеп керүенә комачаулаучы киртәләр булу.
7. Инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәkle мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләрне, язуларны юк итү яки зыян китерү.
8. Жир эшләрен башкару, аларны гамәлгә ашыру рәхсәтеннән башка йә мондый рәхсәтнең гамәлдә булу срогояннан артып китә.
9. Биналарга һәм аларга керү юлларына ирекле үтеп керү өчен, шулай ук ишегалларына ирекле керү өчен, жәяүлеләрнең иминлекен һәм жәяүлеләрнең, шул исәптән инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренең иминлекен тәэммин итү өчен киртәләр тудыру.
10. Транспорт чарапарын газонда яки башка яшелләндерелгән яки рекреацион территориядә урнаштыру, транспорт чарапарын төзекләндерү Кагыйдәләре белән чикләнгән урнаштыру.
11. Агач һәм қуакларны кисү (сүтү), кисү билетыннан башка яисә агач һәм қуакларны күчереп утырту рәхсәтеннән башка, бетерү (сүтү) яки күчереп утырту бары тик шундый документлар нигезендә генә башкарлырыга тиеш.
12. Гомуми кулланылыштагы территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын көтүләү.

З нче күшүмтэ
Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы Сатыш авыл
жирлеге территориясендэ төзеклэндерү
өлкәсендэ муниципаль контроль
турындағы Нигезләмәгә

1. Территорияләрне төзеклэндерү өлкәсендэ муниципаль контрольнең төп курсәткечләре

1 таблица

Төп курсәткечләре	Максатчан әһәмият
Жир законнарын бозу очраклары арасыннан бетерелгән бозулар проценты	70%
Чираттагы календарь елына пландагы контроль чаралар үткәру планын үтәү проценты	100%
Муниципаль контроль органы һәм аның вазыйфаи затының контроль чаралар үткәргендә гамәлләренә (гамәл кылмавына) нигезләнгән шикаятләрнең проценты	0%
Контроль чаралар нәтижәләренең бетерелгән проценты	0%
Нәтижәле контроль чаралар проценты, алар буенча курелмәгән тиешле административ йогынты чаралары	5%
Муниципаль контроль органы материаллары буенча административ жәза билгеләү турында суд каарлары проценты	95%
Административ хокук бозулар турындағы эшләр буенча суд тәртибендә юкка чыгарылган каарларның муниципаль контроль органы тарафынан чыгарылган каарларның гомуми саныннан проценты	0%

2. Чаралар үткәру параметрларын характерлаучы индикатив курсәткечләр

2.1. Территорияне төзеклэндерү өлкәсендэ муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда түбәндәге индикатив курсәткечләр билгеләнә:

- 1) хисап чорында үткәрелгән плannan тыш тикшерү чаралар саны;
- 2) контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен ачыклау яисә хисап чорында контроль объектының мондый параметрлардан читләшүен ачыклау нигезендә хисап чорында үткәрелгән плannan тыш тикшерү чаралар саны;
- 3) хисап чорында үткәрелгән үзара хезмәттәшлек белән контроль чараларның гомуми саны;
- 4) хисап чорында үткәрелгән ККЧ һәр тере буенча үзара хезмәттәшлек итү буенча контроль чаралар саны;
- 5) хисап чорында дистанцион үзара тәэсир итүче чараларын кулланып үткәрелгән контроль чаралар саны;
- 6) хисап чорында үткәрелгән мәжбүри профилактик визитларның саны;
- 7) хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында

кисәтүләр саны;

- 8) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган контроль чараптар саны;
- 9) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль чараптар саны;
- 10) хисап чорында контроль чараптар нәтиҗәләре буенча салынган административ штрафлар суммасы;
- 11) хисап чорында тикшерү чараптарын үткәруне килештерү турында прокуратура органнарына жибәрелгән гаризалар саны;
- 12) хисап чорында прокуратура органнары тарафыннан килештерүдән баш тарткан контроль чараптар үткәруне килештерү турында прокуратура органнарына жибәрелгән гаризалар саны;
- 13) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контроль объектларының гомуми саны;
- 14) хисап чоры азагына куркынычның һәр категориясе буенча куркынычлык категориясенә көртөлгән контроль объектларының исәпкә алынган объектлары саны;
- 15) хисап чоры ахырына контрольдә тотылучы затларның саны;
- 16) хисап чорында контроль чараптар үткәрелгән контрольдә тотылучы затларның саны
- 17) контроль органы тарафыннан карау срокы бозылган шикаятыләрнең саны хисап чорында;
- 18) контроль органнарының вазыйфаи затларының суд тәртибендә жибәрелгән карапларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) дәгъвалиу турында дәгъва гаризалары саны хисап чорында;
- 19) контроль органнарының вазыйфаи затлары тарафыннан суд тәртибендә жибәрелгән карапларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү турында дәгъва гаризалары саны, алар буенча хисап чорында бирелгән таләпләрне канәгатьләндерү турында карап кабул ителде;
- 20) муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата таләпләрне тупас бозу белән үткәрелгән һәм аларның нәтиҗәләре дөрес түгел дип танылса яки хисап чорында юкка чыгарылса.